

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kalba 25 c.

TREČIADENIS — WEDNESDAY, LAPKRITIS — NOVEMBER 5, 1980

Nr. 259

L. K. B. KRONIKA Nr. 44

ŽINIOS IŠ VYSKUPIJŲ

(Tęsinys)

Ir kaip Jūs, A. Staina, drįsote žiūrovus melagingai nuteikti, kad tik kiti nesutiko dalyvauti ateitinėje laidoje. O argi aš sutikau? Argi man sakėte, kokių tikslų mane filmuojate? Juk aš Jūs mačiau pirmą kartą gyvenime ir negalėjau žinoti, kokių amatu užsiimate ir kaip užsidirbate sau duoną. Kas leido mano atsakymus įterpti į kitų pasakymus, mane parodyti po grubių ir melagingų užsi puolimų prieš visų gerbiama kunigą Joną Kaunecką? Juk žmonės, melagingai užpuolantys kun. J. Kaunecką, tai darė iš keršto, nes buvo užgautos jų ambicijos. Jie netikintys ir dar priešiški nusi teikę religijos mokslui, todėl jiems viskas, kas mums kilnu ir šventa, yra svetimta ir nesuprantama. Jiems nesuprantamos Lietuvos Ka talikų Bažnyčios pastangos gel bėti lietuvių tautą, ypač jauni mą nuo girtuoklystės, nusikalsta mumo ir ištvirkimo. Todėl laikau, kad mane, viešai tikintį kataliką, parodyti po ateistiškai nusista čiusių žmonių pasakymų yra labai didelis įžeidimas ir mano autoriteto suniekinimas tikintiu jų akyse. Kad Jums, K. Jankau ir A. Staina, būtų suprantamiau, kokią man padarėte moralinę skriaudą, paaiškinsiu sekančiu pavyzdžiu.

Isivaizduokite, K. Jankau ir A. Staina, kad grupė žmonių su galvoje pažeminti ir pajaukti Jūsų motinas. Nufilmuoja me lagingu liudytojų šmeižikiškų pasakymų prieš mylimą moti ną. Vėliau, visiškai nežinant nie ko apie tai, pakviečia Jūs, duoda provokuojančių klausimų apie Jūsų šeimą ir galiausiai Jūs pa rodo per respublikinę televiziją, kaip sutinkančius ir įsitvirtinus savo motinų pažeminimo kompa nijai. Kaip Jūs tada jaustumėtės visos respublikos akivaizdoje, pa sirodę chamais, negerbiančiais savo motinų? O Jūs, panaudo ję klastą, apgaule ir melą, mane tokiu parodėte. Nejaugi taip va dinamo mokslo ateizmo propa ganda sugebate skleisti tik apgau le ir melu, tik suniekinant kitą žmogų ir nesiskaitant su kito žmogaus orumu ir garbe? Jums turi būti žinoma, kad dvasinis žmogaus traumavimas labai kenkia sveikatai ir mažina darbiniu mą.

Todėl prašau viešai paskelbti ši mano laišką ir atitaisyti pa darytą skriaudą, paaiškinti tele vizijos žiūrovams, kad buvo pa daryta klaida, kad aš nežinojau, kokių tikslų mane filmuoja ir kur bus panaudoti atsakymai ir man pateiktus klausimus.

Inž. V. Puplauskas

Irano kareiviai pozuoja užsienio korespondentams Irane, netoli Abadano miesto.

Studentai perduoda įkaitus valdžiai

Krizė pareikalaus daug laiko ir kantrybės

Teheranas. — Irano "studen tai, kurie seka imamo liniją", paskelbė pirmadienį, kad jie per lėis įkaitų priežiūrą vyriausybei. Šis žingsnis laikomas dar vienu įrodymu, kad Iranas rengiasi įkai tus paleisti. Jau seniai vyriausy bė bandė perimti įkaitus, tačiau fanatiški islamo dvasiškai revoliucinėje taryboje ir vyriausybėje neleidė.

Irano premjeras Rajai parei šė, kad kol bus suorganizuotas įkaitų perėmimas, dabartiniai jų kalintojai galės toliau saugo ti amerikiečius, kol bus nutarta juos paleisti, jei Amerika priims nustatytas sąlygas.

Derybose tarp Amerikos ir Ira no tarpininkauja Šveicarijos ir Al žiro diplomatai. Ryšiai palaiko mi ir per Vakarų Vokietijos am basadorių Teherane Gerhard Ritzel.

Irano premjero įstaiga parei šė, kad, Amerikai atmetus pa skelbtas sąlygas, įkaitai bus tei siami.

Prezidentas Karmal labai nusilpęs

Moskva. — Afganistano diplo matų žiniomis, prezidentas Bab rak Karmal gydomi sovietų ligo ninėje nuo "generalinio nusilpi mo". Ligoninė jis paguldintas spalio 25 d. po savo vizito Krem liuje. Kiti Afganistano delegaci jos nariai grįžo namo, o jis palik tas ligoninėje. Jis sparčiai taiso si ir už kelių dienų grįš į Kabulą eiti savo pareigų, skelbia afganų sluoksniui.

Sovietų laivai prie Tailandijos

Bangkokas. — Tailandijos vy riausybė paklausė sovietų am basados Bangkoko, kodėl netoli Tai landijos krantų, teritoriniuose vandenyse stovi keturi sovietų ka ro laivai, jų tarpe sovietų lėktuv nės "Minsk", kuris nešioja tik helikopterius. Spėjama, kad Tai landijos premjerui apsilankius Kinijoje, sovietai siekia išpėti vy riausybę neieškoti su Kinija per daug artimų ryšių.

Pakeitė kabinetą

Camberra. — Australijos prem jeras Malcolm Fraser padarė daug pakeitimų savo kabinete. Penki ministrai buvo atleisti iš pareigų. Buvus užsienio rekalų ministeris Andrew Peacock buvo perkeltas į nelengvas pramonės santykių ministerio pareigas. Už sienio reikalų tvarkytoju tapo An thony Street.

— Ganoje suimtas buvęs ka rinis diktatorius, kuris vėl pla naves sukelti naują revoliuciją.

— Armėnų šeimoje, kuri gavo vizas išvažuoti iš Sovietų Sa jungos į Amerika, yra moteris, gi musij 1869 metais. Tai bus vy riausio amžiaus 111 metų imi grantė kuri su šeima atvyks lap kriūčio 16 d.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Socialistų Internacionalas paskelbė, kad jo kongresas įvyks lapkričio 13 d. Madride. Laukia ma 50 valstybių delegacijų ir daug stebėtojų. Kongresas tęsis 4 dienas.

— Britanijos darbo partija pradėjo savo vado rinkimus. Pa grindiniai du kandidatai yra Mi chael Foot ir Denis Healey.

— JAV Aukščiausias teismas atmetė Puerto Rico salos skundą prieš numatytą kubiečių pabė gėlių perkėlimą iš Floridos. Pla nuojama saloje apgyvendinti apie 2000 kubiečių.

— Pietų Korėjos karinis teis mas atmetė mirti nuteisti opozi cijos vado Kim Dae Jungo apeli aciją. Kai kuriems nuteistiesiems bausmės buvo sumažintos.

— Ispanijoje įvyko baskų de monstracijos, kurias puolė radi kaliosios ETA grupės nariai. San Sebastian mieste policija naudo jo ašarines dujas ir gumines kulkas užpuolikiams atremti. Šiemet baskų teroristų smurtas pareika lavo 80 gyvybių.

— Izraelio naujakuriai užėmė dar dvi sodybas, pastatytas oku puotose Jordano žemėse. Vakari niam krante Izraelis pastatė 75 žydų sodybas, dar planuojama pastatyti 10.

— Afganistane sovietų karinės jėgos užėmė pozicijas prie pat Pakistano sienos.

— Ciurich pagrindinėje gatvė Ritzel.

— Istambule, Turkijoje, neži nomi piktadarijai nušovė polici jos valdininką. Ankaroje, prie Amerikos—Turkijos draugijos pa stato sprogso nedidelė bomba.

— Nato karinio bloko pėsti ninkai bus ateityje aprūpinti vie nodą amunicija, Belgijos FN imo nės kulkomis, kurios esančios ma žesnės, tačiau daug greitesnės už iki šiol vartotas.

— Ateinančiais metais gegužės mėn. Amerikon atvyks Angli konų Bažnyčios galva arkivys kupas Robert Runcie.

— Filipinai siunčia į Alžirą ry žių siuntą, skirtą nuo žemės de bėjimo nukentėjusiems šelpiti.

— Tanzanijos gyventojai bal savo referendum, kurio tikslas pratesti prezidento Nyereres ka denciją dar 5 metams.

— Beirute įvyko susišaudymas tarp dešininių ir kairiųjų palesti niečių, žuvo du asmenys, sužeis ta 16.

— Somalijos vyriausybė pa skelbė pavojaus stovį, kuris sutei kia galią prezidentui imtis nepa rastų priemonių valstybės saugumui garantuoti. Padidėjo grės mės iš Etiopijos, skelbiama So malijos proklamacijoje.

— Šiaurinėje Airijoje bombos sprogimas sužiedė tris moteris ir keturius policininkus.

Sveikiname JAV rinkimų laimėtojus

Graži, saulėta rinkimų diena

Washingtonas. — Šias eilutes rašant, Amerikos rinkimai tebe vyko, apie 85 milijonai ameri kiečių dar nežinojo, ar jie atidavė savo balsą laimėtojiui ar ne. Šalia 49-tojo prezidento buvo renkami 34 senatoriai, 435 kongresmanai, 13 gubernatorių, apie 6,000 įvai rių valstijų seimelių narių. Bai gėsi ilgiausia rinkiminių metų kampanija, prasidėjusi 1978 m. rugpiūčio 2 d., kada jaunas Illi nois kongresmanas Philip Crane pasiskelbė, kad jis kandidatuoja į JAV prezidento vietą.

Paskutinę kampanijos dieną prezidentas Carteris aplankė sep tynias valstijas, nukrisdamas 6,000 mylių. Savo kalbose jis ro dė susirūpinimą, kad balsuotojų nuotaikos jam lemia pralaimėji mą. Jis ragino kongresmano An dersono rėmėjus balsuoti už de mokratų partijos kandidatus. Kal bėdamas Akron, Ohio, prezidentas Carteris aiškino, jog jo pažiūros mažai skiriasi nuo Andersono. Carteris kalbėjo: "Respublikonai jokiū būdu negali mūsų nugalė ti, nes jų yra per mažai. Jei demokratai nebusuosi, mums bus suduotas smūgis". Paskutinę kampanijos dieną Carteris nusprendė negaišinti laiko ir nevykti į Kaliforniją, nes ten buvo aiški Reagano rėmėjų persvara.

Respublikonų kandidatas Rea ganas su buvusiu prezidentu For du, komediantu Bob Hope, Illi nois gubernatorium Thompsonu ir senatorium Charles Percy pa sirodė Peorijoje, Ill. Reaganas pa brėžė paskutiniųjų ketverių me tų ekonominius sunkumus, infli aciją, didėjantį nedarbą, aukštus paskolų nuosimčius ir žadėjo pa gerinti padėtį. Atsiliepdamas į Carterio priekaištus, kad jis nau doja žodį "depresija", Reaganas pareiškė, jog jam žodynas ne svarbus. "Recesija yra, kai kaimy nas praranda darbą. Depresija yra, kai pats prarandi darbą, o "recovery" bus, kai Jimmy Carte ris praras darbą".

Respublikonų kandidatas Rea ganas su buvusiu prezidentu For du, komediantu Bob Hope, Illi nois gubernatorium Thompsonu ir senatorium Charles Percy pa sirodė Peorijoje, Ill. Reaganas pa brėžė paskutiniųjų ketverių me tų ekonominius sunkumus, infli aciją, didėjantį nedarbą, aukštus paskolų nuosimčius ir žadėjo pa gerinti padėtį. Atsiliepdamas į Carterio priekaištus, kad jis nau doja žodį "depresija", Reaganas pareiškė, jog jam žodynas ne svarbus. "Recesija yra, kai kaimy nas praranda darbą. Depresija yra, kai pats prarandi darbą, o "recovery" bus, kai Jimmy Carte ris praras darbą".

Sovietų žydai planuoja badauti

Moskva. — Sovietų žydų išva žiavimas iš Sovietų Sąjungos paskutiniu metu varžomas. Apie 300 sovietų žydų Charkove, Kije ve, Leningrade ir Maskvoje susi tarė lapkričio 11 d., kada Madri de prasidės Europos saugumo ir kooperavimo konferencija, pra dėti bado streiką, protestuojant prieš žydų asmens laisvųjų var žmus. Vizų išdavimas ypač var žomas Charkove, kur spalio 31 d. bu vo suimtas Izaak Moškovič, ban dęs gauti žydų demonstracijai ofi cialų miesto leidimą. Jis apkalti ntas "parazitizmu".

Reaganas savo paskutinėse kal bose žadėjo naujomis reformomis siekti valstybinio atsinaujinimo, jis žadėjo sumažinti federalinės vyriausybės augimą, jos išlaidas ir mokesčius. Reaganas klausė: "Ar jūs šiandien laimingesni, ne gu prieš ketverius metus, kada Carteris tapo prezidentu? Jeigu taip, tai balsuokite už jį".

Nors profesionalai spėliotojai atsargiai tvirtino, kad rinkimus laimės Reaganas, buvo aišku, kad rezultatai nebus žinomi gan ilgai. Buvo aišku, kad kas nebūtų iš rinktas, laimėtojas bus gavęs tik nedidelį balsų nuosimtį. Praei tyje 1924 m. prezidentas Cal vin Coolidge gavo 23,7 nuoš. vi sų balsų ir tapo prezidentu.

Vakar dienos rinkimuose niekas nedrįso tvirtinti, kuris iš didžiųjų partijų kandidatų taps pre zidentu.

Bandys didinti naftos gamybą

Kuwaitas. — Arabų naftos vals tybių ministeriai nutarė suva žiuoti, kaip anksčiau planuota, gruodžio 8 d. Kuwaite aptarti sa vo reikalų. Arabų naftos šalių organizacijai priklauso devynios valstybės. Suvažiavime bus svars tomi gamybos padidinimo klau simai, nes prasidėjus Irako — Ira no konfliktui, pasaulyje sumažė jo naftos gamyba. Vėliau arabų atstovai gruodžio 15 d. planuoja dalyvauti OPEC ministerių su važiavime Indonezijoje. Arabų šalys ypač rūpinasi, kad naftos sumažėjimas pakenktų draugi šioms šalims: Prancūzijai, Turki kajai, Graikijai, Indijai, Brazilijai ir Jugoslavijai.

Alžiro valdžia tarpininkauja

Alžiras. — Alžiro vyriausybė sutiko su Irano vyriausybės pasi lymu tarpininkauti amerikiečių įkaitų paleidimo procedūroje. Ga limas daiktas, kad paleisti ame rikiečiai bus pervedti į Alžirą, ne į Vakarų Vokietiją, kaip buvo planuojama. Alžiras oficialiai lai kosi neutraliai Irano-Irako kare, tačiau palaiko artimus ryšius su Teherano valdžios organais. Grįždamas iš New Yorko Alžire buvo stojęs Irano premjeras Ali Rajai, kuris pasiūlė, kad įkaitus perimtų "broliška musulmonų šalis — Alžiras".

Ragina pakeisti baudžiamąjį kodeksą

Belgradas. — Jugoslavijoje 102 intelektualai kreipėsi į vyriausy bę, ragindami pakeisti krimina linį kodeksą, kuriame yra skyrius, liečiantis "priešišką propagan dą". Autoriai įrodinėja, kad šis skyrius pažeidžia konstitucijos garantuojamas laisves. Kodekse "propaganda" aptarta taip neiš kiai, kad teisėjas gali labai pla čiai skyrių interpretuoti ir skirti bausmes už menkiausią valdžios kritiką.

KALENDORIUS

Lapkričio 5 d.: Letas, Bertilė Auktuomas, Judrė.
Lapkričio 6 d.: Leonardas, Edvina, Ašvydas, Viganė.

Saulė teka 6:26, leidžiasi 4:42.

ORAS

Saulėta, temperatūra dieną 55 l., naktį 40 laipsnių.

Bagdado ligoninėje daug bombardavimo aukų. Nuotraukoje — susirūpinusi motina prie sužeisto sūnaus.

Pogrindžio "Varpas"

APIE MOSŲ IŠEIVIJĄ

Siai temai paskatą davė mus pasiekęs "Varpas" nr. 8, Lietuvos pogrindžio leidinys, kuriame paskelbti septyni ilgesni rašiniai.

Jei "LBK Kronika", "Aušra", "Rūpintojėlis", "Tiesos kelias" ir kiti kiti leidiniai atstovauja katalikiškai srovei, tai "Paspėkytas" ir "Varpas" reikia priskirti liberališkai srovei. Pogrindžio "Varpas" kaip tiksliai ir yra lyg tsa tų idėjų, kurias nuo Vinco Kudirkos laikų ligi mūsų dienų puoselėja varpininkai — liaudininkai. Vienas ilgesnis rašinys kaip tiksliai ir yra dabartinės okupacijos sąlygos. Tai rodo ir tegu kad ir retokas pogrindžio "Varpas" išleidimas. Minė tame rašinyje "Iš Varpo istorijos" kaip tiksliai ir nusakoma Kudirkos ir kitų senųjų varpininkų pastangos prieš Lietuvos pavergimą bei rusifikaciją.

Šiuo atveju mums įdomesnis rašinys "Žvilgsnis į mūsų išeiviją". Kas yra str. autorius — neaiškus. Juo gali būti lietuvis išeivis, ar ilgesnis laiką JAV-bėse gyvenęs ir mūsų gyvenimą stebėjęs tautietis iš Lietuvos. Kaip ten bebūtų, prie jo kūrį minčių sustosime, patikrinę paties skaitytoms turėti apie rašomus dalykus savo nuomone.

Rašinio autorius džiaugiasi, kad išeivija paminėjo Lietuvos nepriklausomybės 60 metų sukaktį, tačiau pridėda: "Ir keista ir skaudu, kad iš 60-ies tūk. sukaktis jau 38 kartą viešai buvo minima tik išeivijoje. Tokia jau gyvenimo ironija, kad šia proga netenka džiūgauti nei didžiuliais, bet tik susikaupti. Besikaupiant išryškėjo ir paradokas: tauta, okupuota ir nutildyta, atlieka savo valstybingumo funkcijas korespondenciniu būdu, ne savo, bet svetimos žemės, nes tų žemių lietuviai neabejoja Lietuvos prisikėlimu".

Toliau autorius rašo, kad vis dėlto "nuvargimo žymių išeivijoje apstu" ir toliau pridėda: "Palyginus dar visai neseniai linkėdavome ateinančią Nepriklausomybės sukaktį švesti Lietuvoje... Šiandieną kalbų apie grįžimą nebesigirdi. Kad negrįšime, išeivijoje jau yra neabejotinai įsitikinta: tad vyresnieji prie širdies spaužia vienintelę tėvynės relikviją — lietuviybę... Pagaliau išeivija pamatė, kad Nepriklausomybės atgaivinimas nėra nei jos valioje, nei įtakos sferoje. Per paskutiniuosius 30 su viršum metų nebuvo pasiektas nei vienas svarbus laimėjimas. Priešingai, pozicijos tolygiai silpnėja."

Str. autorius toliau išvedžioja, kad dalis išeivijos dar yra glaudžiai surišta su Lietuva, "kai tuo tarpu jaunimas, ypač gimęs išeivijoje, tokių ryšių ryšių neapima ir senimo konflikto nesupranta. Į klausimą, kokia išeivijos paskirtis ir kur yra visos kancijos prasmė, atsakymo nėra! Atsiranda krizės!"

Toliau autorius pateikia A. Maceinos rašinių išeivijos temomis plačią santrauką, jų analizę ir apie išeiviją šitaip rašo: "Lietuvių išeivija, tiek senoji tiek ir naujoji, bent gera dalimi buvo ir yra pabėgėlių tipo išeivija, pabėgusi nuo tautiškios grėsmės: politinės, karinės, kultūrinės ir reli-

ginės. Kitaip sakant, tai išeivija, palikusi namus, bet neapleidusi nei tautos, nei kovos".

Išeivija sumenkėjusi, nes A. Maceinos žodžiais, dauguma jos narių tapo "doneliuotojais", nežinint, kad išeivis tik ir tepaliko Lietuvą, kad už ją galėtų kovoti svetur... Tauta nebūtinai nyksta tik Sibire. Tauta išeivijoje neatsiliko ir prieš technologijos teikiamus patogumus, gerą ir lengvą gyvenimą ir turta".

"Varpo" rašinio autorius kiek sustoja prie Chicago lietuvių ir rašo, kad čia "tam tikrose lietuvių sferose vyravauja pyktis ir nesantaika. Visų taip siekiama vienybė 'kovos' pirmoji buvo sudėginta nepakantumo liepsnose, ir yra pergyvenamas vadinamas susiskaldymo laikotarpis... Chicagoje buvo lengvai sukurta ir pats 'priešas', pavadintas net keliais madin-gais vardais. Tai 'tiltų statytojai', 'bendradarbiautojai', 'kolaborantai' ir t.t., o tokiu, kaip žinia, 'narsiems kovotojams' netruksta, nes jais yra padaromi bet kas, pvz., jėzuitai, jaunimas, marijonai, Lietuvių Bendruomenė, pranciškonai arba Lietuvių fondas. Žodžiu, beveik nesvarbu kas, jei tik lengvai pasiekiamas, nes yra žymiai lengviau kovoti suorganizuoti demonstracijas prie Chicago jėzuitų, centro, negu prie Sovietų ambasados Vašingtone, arba Jungtinės Tautos; yra lengviau kovoti lietuviškų laikraščių puslapiuose, negu tą kovą perkelti į amerikietiška spaudą ir ten reikalauti teisių Lietuvai. Žinoma, atsakymo į klausimą, kodėl taip yra daroma ir kur yra tokios veiklos prasmė, nėra, nes prasmė, greičiausiai, yra kad atliktų tokias sudėtingas "politines ir karines operacijas", kaip Jaunimo centro apgūlimą, kovotojai jaučiasi gerai, atliktų pareigą tėvynei ir, kas žino, gal sumažinę kaltės jausmą už neryžtą ir pabėgimą kritišku momentu, už lietuviybės neperdavimą jaunajai kartai ir t.t."

Str. pabaigoje "Varpas" sustoja prie užperitos tautinių šokių šventės Chicagoje, kur būrelis lietuvių jaunimo, atvykstant Ponai Prezidentienei, protestavo prieš Helsinkio nutarimus. Tam tikroje spaudoje tie jaunuoliai buvę išvadinę "Barzdukinius kutvėlomis", jaunimas buvo palygintas su šunimis, kurie sukan-džiojo prezidentienę ir t.t." Autorius iš to daro tokia išvada: "Žinoma, galima su pro- testu ir jo forma nesutikti, galima nepritarti, bet jaunima smerkti už domėjimąsi Lietuva, yra užtikrintas būdas to jaunimo netekti". "Varpo" rašinio autorius nepelkia dabartinių Lietuvos laisvinimo organizacijų gausos. Jis diplomatiškai rašo kad tai "nėra fiktyvi, bet reali valstybės tsa užsienyje." O bendrai — "Išeivijai reikėtų tik aktyviai visą šią organizacinę sistemą remti moraliai ir materialiai, o negaišinti laikų ginčuose dėl pirmumo ar darbų padalijimo". Tačiau iškelia jėgų konsolidavimo reikalą ir rašo: "Jei išeivija nesugebės taip veiklos konsoliduoti, bergždžios bus jos pastangos ginti tautą ir reikalauti jai politinių teisių ir kaita bus verčiama kalbėti rusiškai. O tai daroma".

Rašinio baigmėje pateiktas toks įvertinimas: "Visa lietuviškoji išeivija primygtinai siekia to paties tikslo, nesutardama tik dėl detalių, kurios nėra esminės. Tad laikas susirūpinti ir angažuotis konstruktyviai veiklai. Laikas konsoliduoti, kad dėl antraeilį detalių išeivijos istorijos ne-taptų skaudžiu ir negailestin-gu išeivijos teismu. b.k.v.

Karo pasėkos Artimuose Rytuose: dega alyvos rafinerijos Abadane

APSIGINTI NUO SSSR MODERNIŲ GINKLŲ

Krašto gynybos žinovai susirūpino augančia SSSR grėsme.

BR. AS.

Ne vieni tik respublikonai ar konservatyvų pažiūrų amerikiečiai susirūpinę šio krašto laisve ir gynyba. Ir šis rūpestis išaugo ne vien tik šiais rinkiminiais metais. Daug šio kontinento garbingų patriotų skatino dabartinę vyriausybę jau seniai atsisakyti nuo de-tantes sapnų, suburti visas jė-gas krašto gynybai sustiprin-ti. Taip pat šie skatinimai neseniai rado pritarimą vy-riausybės sluoksniuose. Di-džiai susirūpinta apsaugoti sa-vas tarpkontinentines raketas ir sunaikinti tokias pats atskrandančias iš priešų erd- vių.

Šiuo reikalu ilgas ir išsams- traipsnis tilpo "Av. Wk. & Sp. Techn." VII, 26 savaitraštyje. Kai kurios to straipsnio min- tys čia suglaustai pakar- tojamos.

Prabudimo priežastys

Kongresas, Baltieji rūmai ir Gynybos departamentas tuo pat laiku susirūpino, kurio bu- džio ginklais tektų ginti pa- vuosius, pažėdžiusius sa- telitus ir raketų įrengimus nuo galimų SSSR puolimų. Šiuo metu jau yra sutelktas dėme- sys į vairuojamos energijos ir galings energijos laserius bei branduolinių dalelių spindulius.

Daugelis veiksnių pa- skatino gynybos vadovus sutelkti dar daugiau dėmesio į vairuojamos energijos gink- lus. Ir tie rūpestiai yra:

1. Kai SSSR užpuolė ir okupavo Afganistaną, nerio- tam laikui atidėtas Strate- ginių ginklų apribojimo susitarimas — SALT II;

2. Vyraujantis netikrumas dėl savų tarpkontinentinių raketų apgynimo galimybių, sovie- tinio pirminio užpuolimo atve- ju;

3. Nepažabotas sovietinių strateginių, puolamųjų ginklų augimas, besistengiant išgyti branduolinių ginklų persvarą;

4. Išgalis įsitikinimas, kad erdvė būsimi I-ji nuo priešų puolimų raketų apsigynimo li- nija; taigi, savuosius satelitus būtina apsaugoti nuo sovietų sunaikinimo;

5. Sovietinių ginklų įver- tinimas, jog jie gali pažeisti ir sunaikinti JAV erdvėlaivius, skrendančius ne aukštoje nuo žemės orbitoje;

6. Naujos sovietinės sta- tybos Sarysagane, Kazach- stane, kur laukiamas būsimų bandymų sutelktinės eneri- jos ginklo pritaikymo;

7. Persvarstymas esamos sutarties, liečiančios priešbalistinių raketų būklę, atsižvelgiant į naujausius technikos laimėjimus. Čia JAV žinovai prisimena JAV ginklavimosi nuosmukį. Tai- gi, šiuo metu sovietai įsigijo politinę svirtį, suteikiančią jiems žymias strategines pirmenybes;

8. Sujungimas įvairių JAV vairuojamo spindulio tech- nologinių programų į vieną įstaigą, žinomą DARPA var- du (Defense Advanced Research Projects Agency).

Pagal naujausius ver- tinimus, JAV cheminis aukš- tos energijos laseris galėtų bū- ti perkeltas į erdvėlaivį apie šio

dešimtmečio vidurį, apytikriai apie 1985 m.

Straipsnio redakcija galvoja, kad JAV gynybos pareigūnų staigus nutolimas nuo galimo aukštos energijos laserio gink- lų technologijos panaudojimo atmosferiniuose aukščiuose, kad apgynus savus satelitus ar gynybai skirtas raketas, yra buvęs politinis, bet ne techni- nio pobūdžio sprendimas.

Gali pažeisti...

JAV žvalgyba turinti įrodymų, kad SSSR vyriausybė įsakiusi statyti naujas įstaigas ar įmones, kad paga- mintų Sarysagane pirminius elektroninio spindulio gink- lus. Prileidžiama, kad SSSR aktyvius tarnybos įvestas stiprios energijos laseris gali pažeisti JAV satelitus, skrai- dančius žemoje nuo žemės orbitoje. Ešą, šis sovietinis ginklas naudoja anglies dvideginį, varomą elektroniš- ko spindulio.

Šiuo metu sovietinės spec. tarnybos tęsia bandymus su jodo (jodine) ir excimer lase- riais. Žinoma, kad pastarieji spinduliuoja trumpesnėmis bangomis, negu kitų chemiškų sudėčių laseriai. JAV anali- zuotojai tiki, kad sovietai tuo- se baruose greit pasiekė tokį tobulumo laipsnį, jog kelių šu- vių laserio ginklų, radiacijos pagalba (irradiating) paveiks į JAV erdvėlaivius skrendan- čius 5000 km aukštyje (3105 mylios). Tačiau kitos jų programos ir tyrinėjimai sie- kia dar toliau: išstobulinti to- kius laserio ginklus, kurie galė- tų pasiekti 40,000 km (2484 mylių) aukštį. Pasiekę šį tiks-

lą, sovietai galėtų pažeisti JAV geografiškai pastovioje orbi- toje esančius ankstyvuo įspėji- mo satelitus. Suprantama, kad tuomet SSSR galėtų sugriauti visą Vakarų pusrutulio anks- tyvo įspėjimo gynybos sis- temą.

Nauja erdvėstotis

Sekantiems sovietinių Salitų ir Sojų programoms pavyko sužinoti, jog spindu- liniam ginklams panaudoti ir išstobulinti sovietai mėgina sukonstruoti 220,000 lb. svorio (apie 996 to) erdvės stotį (platformą), kurios išmetimui į erdvę jie pagaminsią raketą su 10-14 milijonų svarų iššo- vimo pajėga. Šioje erdvėstoty- je gyvens apie 12 asmenų, valdančių ir kontroliuojančių erdvės esančius vairuojamus energijos ir laserio tipo gink- lus.

Tiesa, apie šiuos sovietinius naujo persiginklavimo planus jau ir anksčiau šiek tiek žino- ta, tačiau netikėta, kad su sa- vo turima atsilikusia technika jie galėtų tai įvykdyti ligi 1990 metų pabaigos.

Tų pat žinovų sluoksniuose tikima, kad SSSR esanti ar- čiau tikslo panaudoti žemėje įrengtus laserio (ginklus) bei vairuojamos energijos spindu- lius; iš kitos pusės pripažįs- tama, kad JAV technika dar taip toli nepažengė ir šis gink- las dar negreit pateks į "naudotojų rankas".

Pramonė pasirengus

JAV specialios pramonės atstovai supažindino JAV Senato ir Gynybos depart-amento pareigūnus apie esamą šių ginklų išvystymo būklę. Pramonininkai tiki, kad jų galimybės nėra surakintos: galbūt ligi 1980 metų vidurio būtų galima perkelti į dirvos kelis eskadronus laserio gink- lais aprūpintų stočių, kurios gintų orbitoje JAV satelitus ir

sunaikintų puolančius priešų erdvėlaivius.

Senato sluoksniuose gal-vojama, kad šios visos naujos ginklų rūšys per ilgai "perisi", ligi iš jų išsiritu vos judą kūri- neliai... Tačiau jų gamintojai sako, kad ilgų bandymų šiuo- se naujuose ginklavimosi fron- tuose tik tas laimės, kuris nepadarys likiminių klaidos. Tiesa, nauji ginklai bus ne- paprastai brangūs. Tačiau jeigu mes pagalvojame, kad te- ko sunaudoti vieną bilijoną do- lerių ligi mes išvystėme anap- sus horizonto matančias "radaro akis", tai ką šiandien reikštų 150 milijonų dolerių metiniame biudžete šių laserio ginklų išstobuliniui, aiškina vienas senatorius.

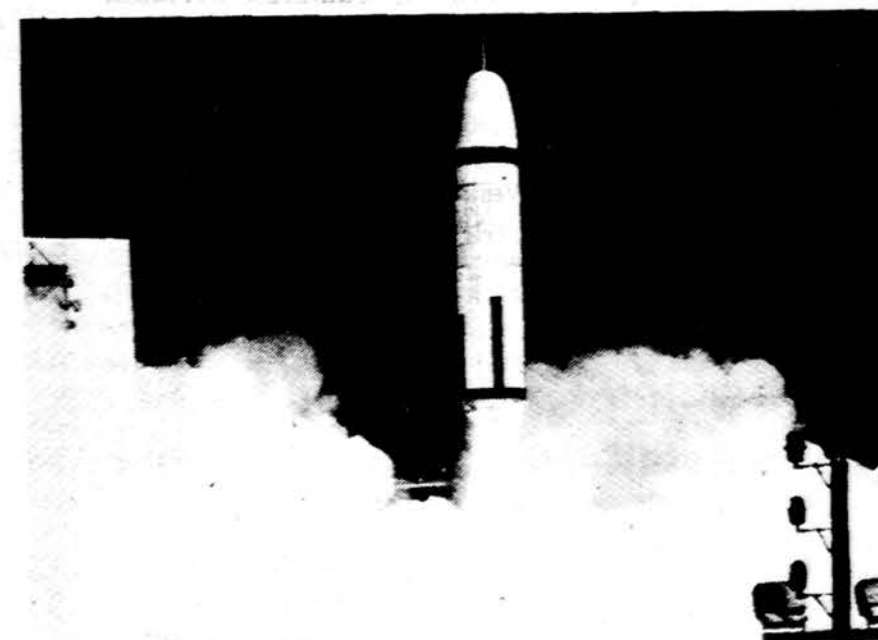
Neišsigandę...

„Jeigu sovietai iš tiesų jau būtų taip toli pažengę šiose modernių ginklų rungtynėse su JAV, tai Amerika šiuo metu mažiausia turi dar vieną gink- lą, galintį panaikinti sovietinį pranašumą. Tai yra branduo- linės energijos varoma globa- linė laserio gynybos balistinė raketa; ši Amerikai ginti sistema buvusi paruošta ir iš- bandyta Lawrence Livermore laboratorijoje, teigia vienas gynybos pareigūnas.

Tikėjime, kad ir šiose ginklavimosi rungtynėse laimės ne vergijos kūrėjai Kremliuje, bet laisvasis pasaulis.

PAGERBĖ BERNINI

Ryšium su trijų šimtų metų sukaktimi nuo skulptoriaus ir architekto Gian Lorenzo Bernini mirties, Vatikane suruoš- ta šio didžiojo barokinio meno kūrėjo darbų paroda, kurioje buvo sukaupta daug retos dokumentinės medžiagos apie jo gyvenimą ir tą laikotarpį, Bernini jubiliejaus proga Vati- kanas spalio 16 d. išleido specialią pašto ženklų seriją.

JAV raketa „Trident“ bandymų metu

NEW YORKAS

PETRAS MATEKŪNAS

2

Yorko atstovai, bijodami federalinės valdžios, kuri galėjo turėti neigiamos įtakos į New Yorko preky- binius reikalus, jos priėmimui priešinosi. Pagaliau 1788 m. birželio mėn. Poughkeepsie įvyko New Yorko seimas, kuris nusprendė JAV konstituciją rati- fikuoti.

New Yorko miesto dalys

Ūkiniu ir geografiniu atžvilgiu New Yorko mies- tas yra centras New Yorko metropolijos, į kurią įeina dalys New Yorko, New Jersey ir Connecticuto valstijų. Tai 4239 kv. mylių plotas, kuriame gyvena apie 18 mil. žmonių.

New Yorkas administraciniu atžvilgiu yra pada- lytas į penkias apygardas: Manhataną, Bronksą, King (Brooklyną), Queens ir State Island (Rich- mond). Visos šios apygardos, išskyrus Bronksą, yra salose.

Manhattanas.

Manhatanas yra seniausia New Yorko miesto dalis. Iš visų pusių ji supa vanduo: iš šiaurės ir šiaurės rytų — Harlemo upė, skirianti Manhataną nuo Bronkso; iš rytų pusės East River sąsiauris, ski- riantis Manhataną nuo Brooklyno ir Queens; pie-

tuose Upper Bay įlanka, o vakaruose Hudsono upė, kuri skiria nuo New Jersey valstijos. Manhatanas savo plotu yra mažiausia New Yorko miesto apy- garda, bet ūkiniu ir kultūriniu atžvilgiu — svarbiau- sia. Pietinėje dalyje, kur stovi Clinton fortas, įren- gas Batarejos parkas ir laivų uostai, iš kurių laivai plaukia aplink Manhataną, į State Island ir į Bedlos salą, kur stovi Laisvės Statula. Kai kuriose vietose išsikiša metamorfinės uolos, vadinamos Manhatan- skalūnais, kurios pasižymi savo kietumu bei tvir- tumu ir atlaiko aukštusius dangoraižius.

Išskyrus senamiestį Manhatanas išplanuotas gana gražiai. Jo gatvės tiesios ir ilgos. Einančios iš pietų į šiaurę, atsimušdamos į Harlemo upę, vadi- namos „Avenue“ — alėjomis, o kitos, kurios jas per- kerta, vadinamos „Street“ — gatvėmis. Jos pi- si- deda nuo East River sąsiaurio ir eina tiesiai į Hudsono upės pusę, sudarydamos įvairaus dydžio keturkampius kvadratus. Alėjų ilgis nevienodas; ilgiausios yra vakarinėje Manhatan pusėje, kaip amerikiečiai sako, „West Side“, kurių ilgis yra apie 12 mylių, o trumpiausios „East Side“ prie East River sąsiaurio pusėje, kurių ilgis — apie vieną mylią. Gatvės, kurios eina iš East River sąsiaurio į „West Side“ (išskyrus tik šiaurinę Manhatan dalį), yra apie 3.5 myl. ilgio, o trumpiausios — 1.5 mylios. Gra- žiausias alėjos yra Fifth Avenue ir Park Avenue. (Senamiestyje visos gatvės pavadintos tik „Street“ vardais. Tokio išplanavimo senamiestyje kaip Manhatan viduryje nėra.)

Pagrindinis Manhatan architektūrinis bruo- zas yra namų aukštis, kurio pasigendama kitose miesto dalyse, kaip Brooklyne, Queens ar Bronkse. Tai dangoraižių apygarda. Pirmieji dangoraižiai buvo pastatyti senamiestyje, o tik vėliau, ypač po Pirmojo pasaulinio karo, Manhatan viduryje.

Manhatanas, kad lengviau būtų orientuotis,

skirstomas į tris dalis: Downtown, Midtown ir Uptown.

Downtown

Downtown randasi pietinėje Manhatan salos dalyje. Į Downtown įeina visos senamiestis iki 23 gatvės. Jo pakraštyje, tiek Hudsono žiotyse, tiek Upper Bay įlankoje ir East River sąsiauryje veikia uostai. Su Brooklynu senamiestis yra sujungtas trimis tiltais: Brooklyn, Manhatan ir Williams- burgo. Manhatan pietinėje dalyje prie Upper Bay įlankos yra Bateria parkas. Jame stovi apvalios iš- vaizdos Clinton fortas, pastatytas 1808 m. Dabar tas fortas laikomas istoriniu paminklu.

Senamiestyje yra gražių istorinių pastatų, k.a. Trinity bažnyčia, viena iš seniausių senamiestyje. Pastatyta 1697 m. gotišku stiliumi, turi tik vieną aukštą bokštą. Viduje erdvi, bet tamsoka. Langai vitražiniai. Vargonai turi 9000 vamzdžių. Kiekvieną trečiadienį 12,45 val. maždaug pusvalandį grojama vargonais. Prie bažnyčios yra kapinės, kuriose yra palaidoti Robertas Fultonas, garo jėgą pritaikęs lai- vininkystei; Aleksandras Hamiltonas, žuvęs dviko- voje 1801 m. Jis pasižymėjo ne tik kaip žymus lais- vės kovotojas dėl JAV nepriklausomybės, bet taip pat kaip geras politikas, ekonomistas, didelis cen- trinės valdžios šalininkas, federalistų partijos stei- gėjas, pirmasis prezidento George Washingtono adjutantas, išdo sekretorius, valstybinio banko įstei- gėjas ir, pasibaigus karui, sutvarkė finansus. Taip pat tose kapinėse palaidotas William Branford, kuris 1725 m. leido pirmą New Yorko laikraštį *The New York Gazette*; jūrų laivyno kap. James Lawrence, kuris mėgdavo sakyti „Don't give up the ship“ (neatiduokite laivo); daug paminklų pastatytų 1600—1700 m. su įdomiais įrašais, jų tarpe.

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

LINKSMŲ "SEKMINIŲ" VAINIKAS

LB Bostono apygarda 9-sios Lietuvių dienos programai, kad ji nebūtų šabloniška ir nuobodi, pakvieta režisore — aktorė Aleksandra Gustaitienė, kad ji parengtų kokį nors vaidinimą. Šiais laikais parengti vaidinimą, o ypač tingai, kur reikia didesnės grupės vaidintojų, nėra lengva. Pirmiau sia reikia surasti vaidintojus, o jų nėra, o antra, juos suradus paruošti — išmokyti atlikti jiems skiriamas roles, tikrai yra sunku. Juk veik visi vaidintojai yra dar bo žmonės: vienį iš jų grįžę iš darbo turi rūpintis šeimomis, jų pamaitinimu, o kiti grįžę iš universitetų ar mokyklų yra užimti pamokomis. Taigi parengti vaidinimą tikrai yra sunku.

Ir nepaisant aukščiau paminėtų ir nepaminėtų sunkumų, Aleksandra Gustaitienė, žinoma, su pagalba Antano Gustaičio, kuri mes pavadinom "teatro direktorium" apsiėmė paruošti tai Bendruomenės šventei vaidinimą. O mūsų sąlygomis ir veiklą vaidinimui stokoja. Tačiau Gustaitis surado išeitį. Rašytojas Antanas Gustaitis ėmėsi perkurti 1947 m. jo išspausdintą "Sekminių vainiką". Tai buvo neilga, vienaveiksmė šviesios nuotais lietuviško kaimo drama, kuri daug kartų buvo vaidinta Vokietijoje išeivių stovyklose, o vėliau ir Amerikoje, Kanadoje, Pietų Amerikoje ir net tolimojoje Australijoje. Rašytojas Gustaitis šią visą dramą pertaisė. Daug ką pakeitė ir prailgino, pridėdamas dar beveik vieną veiksmą, įvedė naujus personažus. Kai tas jau buvo atlikta, režisore Aleksandra Gustaitienė pasikvietė Bostono lietuvių dramų sambūrio ir Lietuvių etnografinio sambūrio narius ir pradėjo darbą.

Režisore ir vaidintojų darbas tikrai sunkus, bet noras ir pasiryžimas viską nugalėti. Taip atsitiko ir su "Sekminių vainiku". 1980 m. spalio 26 d. Bostono ir apylinkės lietuvių rinkos ir S. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos auditorija. Ir visų nustebeimui, drjos auditorija senai matė tokią gausybę žmonių, pritrūko net kėdžių salėje.

Užgęsta šviesos ir girdisi neharmonizuotos lietuvių liaudies dainos garsai. Pakyla uždanga. Piemenukas Antanėlis gėlių vainikais puošia didelę kėdę. Scenoje prie stalo ruošiasi sutikti sūnų daktarą ir svečius ūkininką, našlę. Ir taip prasideda šviesios nuotais lietuviško kaimo drama — gyvenimas. Gražūs lietuviški žodžiai ir gražiai ištariami, nuosirdumas, džiaugsmas, humoras, baimė, gaudu paleista neįtikinamybė ir net ašaros liejasi iš vaidintojų lūpų ir širdžių. Toje vaidintojų nuotaikoje prabėga arti poros valandų. O kada uždanga leidžiasi, salėje pasigirsta labai gausūs plojimai. Tai ilgai bu paleidžia vaidintojų iš scenos, net ir po to, kai baigiamas pristigti gėlytės vaidintojams. Pagaliau visai nusileidžia uždanga. Staiga kyla mintis: šį Sekminių vainiką turėtų pamatyti visos lietuvių kolonijos ir pasidžiaugti ta lietuviško kaimo šviesios nuotais drama.

Labai gerai padarė LB Bostono apygardos valdyba, paprašydama Aleksandrą Gustaitienę šiai 9-jai apygardos šventei paruošti vaidinimą. Labai puiku, kad rašytojas Antanas Gustaitis perkūrė ir prailgino šį avo veikalą. Jiems abiemis didelė padėka ir pagarba. Taip pat labai didelė padėka visiems vaidintojams: Gitai Kupčinskienei, atlikusiai ūkininkės našlės Marijos Petruilienės vaidmenį, Aldonai Lingertaitienei — Petruilienės dukteriai Ievutei, Erdvilui Janulaičiui — jaunam gydytojui, Petruilienės sūniui Kazui, Birutei Vaičiūgytei — Šležienei — kaimo mokytojai Kastutei Skirgailaitei, Norbertui Lingertaitiui — vargonininkui Benediktui

Norkūnui, Marijai Gineitenei — Petruilių kaimynei našlei Rozalijai Didžbalienei, Aidui Kupčinskui — Petruilių bernui Jonui Luobai, Arvydai Budreckiui — piemenukui Antanėliui, Vytautui Jurgėlai Petruilių kaimynui Rapolui, Perkūnui Krukoniui — jaunimo igaliotiniui Juozui, ir kaimo jaunimui: Birutei Banaitienei, Broniui Banaičiui, Vytautui Dilbui, Ritai Kapočiūtei, Lilijai Kulbieniei, Rymui Manomaičiui, Daivai Veitaiti, Redai Veitaiti ir kt. O taip pat apylinkėje išgarėjusiems seniui — pasakoriui, jaunimo draugui — Jurgiui Jasinskui. Taip pat dekoratoriui Povilui Martinkui, filmininkui Romui Šležiui ir grimuotojui rašyt. Stasiui Santvarui.

Po šio vaidinimo vyko dar ir vaišės, bet apie jas kitą kartą.

P. Žičkus

MOSŲ MIRUSIEJI

— Spalio 21 d. Arlingtone, Sv. Mykolo kapinėse palaidotas Kazimieras Zagnevičius. Seniau jis yra gyvenęs S. Bostone, o paskutiniuoju laiką Arlingtone.

— Spalio 28 d. mirė Adolfas Ivanauskas, gyvenęs Dorchester, Mass. Palaidotas spalio 31 d. po šv. Mišių Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje S. Bostone, Our Lady of Sorrows kapinėse, Brockton. Tai buvo labai šviesios atminties lietuvis. Jis mokytojas su visais gražiai sugyventi, būti visų mėgiama ir mylimu. Tikras džiugų žmogus. Nulūdime liko žmona Veronika, dukterys: Veronika Bizinkauskienė ir Helen, sūnus Adolfas ir vaikaičiai: Vytautas, Nijolė, Zigmars ir Vida Ivanaukai. Petras, Andrius, Marytė, Paulius ir Veronika Bizinkauskai, o taip pat eilė kitų giminių ir daugybė draugų.

LITUANISTINES MOKYKLOS BALIUS

Tradicinės Lituanistinės mokyklos tėvų komiteto rengiamas balius įvyks šestadienį, lapkričio 15 d. S. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos salėje. Pradžią 7:30 val. vakaro. Tą dieną tos mokyklos mokiniams nebus pamokų. Stadijų balių galima užsisakyti pas Jūriną Banaitienę, tel. 828 — 9588.

Šie mokyklos balių — vakarai nėra vien tik eiliniai pasi linksminimui. Pasilinksminimas eina antruoju punktu. Nuo pirmojo tokių vakarų iki šio lapkričio 15 d. pirmoju punktu yra li tuanistinės mokyklos išlaikymas. Lietuviškas žodis po truputį silps ta. Jam išlaikyti reikalinga visokia parama ir darbas, lygiai ir pinigai. Šio vakaro pasisekimas priside da prie šios mokyklos išlaikymo ir lietuviškos be lietuviško žodžio palaikymo.

PARENGIMAI

— Lietuvių Moterų federacijos Bostono klubo narių susirinkimas įvyks lapkričio 15 d. 2:30 val. p. p. S. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos kambaryje už baro. Visos narės prašomos dalyvauti.

— Šv. Petro lietuvių parapijos bazaras — lapkričio 9 d. S. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos salėje. — Vykū rengiamas vakaras German Night" lapkričio 22 d. S. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos salėje.

— Lietuvos kariuomenės atkūrimo šventės minėjimas — lapkričio 23 d. S. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos salėje. Rengia Lietuvos kariuomenės karių sąjunga "Ramovė".

— Arlington Choral Society atliks J. Kačinskio parašytas Šv. Marijos Nekaltos širdies garbei, Min daugio krikšto 700 metų sukaktį paminėti mišias. Diriguos John Bavičchi. Bus atlikta Arlingtono mokyklos salėje. Gruodžio 13 d. jās pakartos S. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos salėje. — Kalėdinė vakaronė — Kūčios gruodžio 14 d. S. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos salėje. Rengia LMF Bostono klubas.

REPRESIJOS PRIEŠ RASYTOJUS

Tarptautinės rašytojų organizacijos — PEN Klubo — skyrius Prancūzijoje paskelbė raportą, kuriame reiškiamas susirūpinimas dėl gausėjantių represijų prieš rašytojus. Kai kuriuose pasaulio kraštuose, ypač Sovietų Sąjungoje, rašytojai yra nuteisiami, kalinami, bauginami cenzūroja ir jiems paneigiama teisė laisvai spausdinti savo raštus ir kūrinius. Išskyrus Lenkiją, nė viename komunistų valdomame Rytų Europos krašte rašytojų padėtis ne tik nėra pagerėjusi, bet dargi pablogėjo, pavyzdžiui, Čekoslovakijoje. Rašytojų padėtis yra sunki taip pat kai kuriuose Lotynų Amerikos kraštuose, o Kambodijoje ir Laose ji yra tragiška. PEN Klubo raportas paskelbtas, atžymint Prancūzijoje "Kalinamo rašytojo dieną". PEN

Klubo skyrius Prancūzijoje įskaitė kreipiasi į pasaulio kraštų vyriausybes, jų tarpe ir Sovietų Sąjungos, raginant nedelsiant išlaivinti sunkiomis kalėjimo bausmėmis nuteistus arba be teismo kalinamus rašytojus. Kalinamų rusų rašytojų tarpe yra minimi Igor Ogourtsov, Vladimir Ossipov, Mikola Rudenko ir Vctor Nekipelov.

NEGRAI PRIEŠ DALEY

Keturi vadovaujantieji Chicago negrai pasisakė prieš R. Daley išrinkimą į Cook apskr. prokurorą.

DR. ŽIBUTE ZAPARACKAS

Tel. — 337-1285
AKTŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisas:
700 North Michigan, Suite 409
Valandos pagal susitarimą

Albinas ir Daiva Kurkuliai, Lietuvių Fondo vajeaus pokylyje įteikė 1000 dol. čekį, tapdami dviejų milijonų baigmininkais.

Nuotr. V. Jasinevicius

MIELI DRAUGO SKAITYTOJAI,

Artėja nauji 1981 metai. Ekonominė padėtis nėra gera, nes kainos vis kyla, infliacija didėja. Lietuviškai spaudai išlaikyti taip pat nėra lengva, todėl leidėjai yra priversti kiekvienais metais pakelti prenumeratos mokesť.

Džiugu, kad DRAUGO skaitytojai yra jautrūs, suprantant lietuviškos spaudos reikšmę, jos svarbą, todėl kaip kas išgali, remia ją aukomis. Tas leidėjams, redaktoriams ir visam DRAUGO personalui suteikia daugiau energijos, drąsos ir ryžto dar daugiau aukotis lietuviškos išlaikymo veikloje.

Nuo šių metų gruodžio 15 d. DRAUGO prenumerata pakeliamą 2 dol. Chicagoje, Cook County, Kanadoje ir užsienyje — US dol. 42, kitur — Amerikoje — 40 dol. Sunku mums tai daryti, kai daug skaitytojų neturi sutauptų ir pragyvena tik iš pensijos. Mes manome, kad tas prenumeratos pakėlimas "Draugo" skaitytojų per daug neapsunkins.

Kun. Petras Činikas, MIC

DRAUGO Administratorius

ISIGYKITE DABAR

GERIAUSIA DOVANA BET KURIA PROGA SOL. DANOS STANKAITYTES (Idainuota lietuviškai)

OPERŲ ARIJOS

Simfonijos Orkestras Su Lietuvių Operos Vyrų Choru.

Dirigentas Alvydas Vasaitis

GRAŽINA, AIDA, KAUKIŲ BALIUS, LIKIMO GALIA,

CAVALERIA RUSTICANA IR KITOS.

Kaina su persiuntimu \$10.75. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

III. gyventojai dar prideda 60 ct. valstijos mokesčio.

AR KALBATE LIETUVIŠKAI? (Lithuanian for beginners)

A. RINKONAS

Darbo sąsiuvinis (work book) A ir B, ir C — studentams ir suaugusiems (for students and adults). Mokytojų vadovas (Teacher's Manual) ir penktos knyga — Fonetika, Skaitiniai, Žodynas.

Published by the Lithuanian Canadian Community, Toronto, Canada 1979.

Kaina su persiuntimu \$16.30. Illinois gyventojai dar prideda 90 ct. valstijos mokesčio. Taip pat galima gauti kasetes-garsines juosteles ir kurias yra įkaltėta 60 pamokų, po 5 pamokos į kasetę. Vienos kasetės kaina \$11.00 su persiuntimu. Jas reikia užsakyti iš anksto.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI

Kreipkitės į

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road

Tel. — 767-0600

Independently owned and operated

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

Notary Public

2951 WEST 63rd STREET

Tel. 436-7878 or 639-5568

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas

Drudimai — Valdymas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Av. — 778-2233

M. A. SIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4250 So. Maplewood, Tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI,

GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, pildomi

PILIETIŠKES PRAŠYMAI ir

kitos lietuviškos formos.

Prilimne MASTER CHARGE ir VISA

Tel. — WA 5-9063

D. M. SIO

BRONIS RAILA

VAIVOS RYKSTĖ

Sintas prakalbų į Lietuvą

1975-1979

Klaustojimai. Išdaviniai apie mus, kitus.

Kaip tarsi Voldemarą. Susisiekinimas

per niekinimą. Propagandistų grozdai.

Geisimas pasisavinti Krėvę. Kapus.

Preikš, Sepecio soc-Realizmai

ir daug kitų įdomių straipsnių.

Viltis 1980 m. Spaudė "Vilties"

spaustuvė Clevelande, Ohio, 435 psl.

Kaina su persiuntimu \$11.00.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street,

Chicago, IL 60629

Illinojaus gyv. dar prideda 60 ct.

valstijos mokesčio.

Kelias į altoriaus garbę

J. VAISNORA, MIC

Ark. Jurgio Matulaičio beati-

fikacijos bylos apžvalga. Gene-

ralinės Postuliacijos leidinys

1969 m.

Kaina su persiuntimu \$1.00.

Gaunama DRAUGE

JONAS MISKINIS

LIETUVA IR VILNIUS

PAVERGEJŲ SOKURIUOSE

*

Knygoje suglaustai aprašoma

Lietuvos ir Vinius tragiški įvy-

kiai, lenų okupacija, lietuvių tau-

tos ilgų kovų laimėjimai ir skau-

dišios okupacijos.

Išleido autorius 1979 m. Spaudė

Pranciškonų spaustuvė Brooklyn,

N. Y.

Kaina su persiuntimu \$6.00.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.

Chicago, IL 60629

MISCELLANEOUS

! Įvairių prekių pasirinkimas ma-

brangiai iš mūsų sandėlio.

COSSMOS PARCELS EXPRESS

2501 W. 69 St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2737

Vytautas Valantinas

NAMŲ APSILDYMAS

Ištatau naujus pečius ir vandens šildy-

tuvus. Išvalau ir pakeičiu alyvinius

pečius ir gazuinius.

ALBIN BANYNS, Tel. 447-8806

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5906

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDZINKAS, 4050 Archer Avenue

Chicago, IL 60632, tel. 927-5900

VALOME

KILMUS IR BALDUS

Plaunama ir valkuojama

visų rūšių grindis.

BURNYS — Tel. RE 7-5168

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus

daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir

piena apdrauda.

Prilimne MASTER CHARGE ir VISA

Tel. — WA 5-9063

už apdraudą nuo ugnies ir automo-

bilo pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3308 W. West 96th Street

Tel. — GA 4-8654

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai,

Stereo ir Oro Vėsintuvai.

Pardavimas ir Taisyymas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisyimai. Vir-

tuvės ir vonios kabinetai. Kerami-

kos ir kt. plytelės. Glas blokai.

Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra.

I automata galit kalbėti lietuviškai

palikit pavarde ir telefoną.

SERAPINAS — 636-2960

PACKAGE EXPRESS AGENCY

MARIJA NORKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Labai patoguojamos geros rūšies

prekės, Maistas ir Europos sandėlio.

2606 W. 69 St., Chicago, IL 60629

TEL. — WA 5-2757

ISIGYKITE DABAR

JUOZAS KAPACINSKAS

SPA

MŪSŲ KOLONIJOSE

Grand Rapids, Mich.

A. A. POETA VINCA STROLIS ISLYDEJUS

Rugpjūčio 9 d., tik trejetą dienų tesirges, mirė nuo širdies ligos poetas Vincas Strolis, sulaukęs 71 metų amžiaus.

Kiekviena staigi mirtis sukrečia šeimą ir artimuosius, bet ši mirtis buvo tikrai netikėta, nes dar prieš tris savaites įvykusiame jo pagerbime ir jo knygos pristatyme, autorius pasakojo savo gimtinės aplinką ir geriausio nuotakio paskaitė savo naujausią kūrybą.

Vincas labai sielojosi Lietuvos okupacija ir rūpinosi čia lietuvių išlaikymu savo šeimoje. Jo giminė buvo daug už tai kovojusių ir nukentėjusių. Vincas gimė 1909 m. sausio 12 d. Nagarkiškių km., Anykščių vlt., Ukmergės apskr. Skaityti išmoko "vargų mokykloje", prie motinos ratalio, o 1915 m. jau pėsčias ejo 3 varstus pas "daraktorių" mokyti.

Po dvejų metų pr. mokslo, tėvas leido privačiai mokytis ir jis su broliu išlaikė egzam. į Panevėžio gimn., kai dir. buvo Juozas Balčiūnas, o vėliau klasės auklėtoja tu rėjo Btė Petkevičiūtė. Čia besimokydamas Vincas aktyviai dalyva vo J. Lindės-Dobilo vedamam li teratūros būrelyje, kuriame daly vavo Panevėžio vyrų ir popietinės mišriosios gimnazijos mokiniai bei Panevėžio mokytojų seminarijos auklėtiniai. Būrelyje Vincas giliau susipažino su literatūrinio veikalo skaitymu, ju nagrinėjimu bei rašymu. Ten gimė jo pirmieji poezijos posmai. Mokyklos metais Ukmergės gimnazijoje, nes tėvai tenai nusipirkė ūkį ir naujai kūrėsi. Pritrūkus darbininkų ūkyje tėvas nebelei do užbaigti gimnazijos ir Vincas tą jis labai pergyveno, net buvo susirgęs, bet su knygom ir plunks na jis per visą gyvenimą daugiau nesiskyrė. Keturių metų poezija buvo spausdinama Jaunosios Kar tos savaitraštyje Vinco Nekės var du (Nevėjos ežerą, prie kurio jis augo, vietiniai gyventojai vadino Nekės vardu). Nepr. Lietuvoje rašytojams Vincentui ir Monikai Liulevičiams raginant bei padėdant jis JAV išleido pilnesnį savo kūrybos rinkinį "Klajūno dalia", kurį plačiai panagrinėjo ir visuome nei pristatė vietinis LB apyl. garbės pirm., irgi spaudos recenzijomis gražiai vertino šią knygą.

Alė Rūta "Laiškuose lietuviams, J. Masilionis — Darbininke, Naujokaitis — Tėviškės Žiburiuo se, ir kiti įrikiuodami jo 40 metų kūrybą į mūsų poetų palikimą.

Nuo 1929 m. Vincas tarnavo Baisogalos ir Surviliškio valsč. raštininku ir sekretoriumi, vėliau Kėdainių apskr. švietimo sk. buhalteriu. 1933 m. Baisogaloj jis vedė Stasę Sipkute. Ten gimė jų pirmieji vaikai: Rimas ir Nijolė. Per komunistų okupaciją žuvo jo motina ir brolis su savo žmona, o vyresnysis brolis daug metų iškentėjo Vorkutoje. Tie skausmo ir nevilties jausmai yra jautriai išreikšti jo posmuose. Jis su šeima 1944 pasitraukė į Čekoslovakiją, Vokietiją, o 1949 m. iš Wei deno stovyklos, Bavarijoje, atvyko į JAV — Platsburgą, New Yorko valstijoje. Ten nesant darbų, su šeima persikėlė į Grand Rapids, Mich.

Kun. A. Treška atkalbėjo rožinį, skaitė Šv. Raštą ir trumpai aptarė poeto asmenį. Buv. N. Lie tuvoj apyl. teisėjas K. Stepšys, or

ganizacijų vardu, gražiai aptarė jo nueitą gyvenimo kelią ir išreikšė visų užuojautą žmonai ir šeimai. Rugpjūčio 12 d. kun. A. Treška atlaikė Mišias su pramingu pamokslu, giedant A. Kamsickaitės vedamam chorui su

A. a. Vincas Strolis

švelniu A. Koveros solo. Daug auto mašinų jo palaikęs nulydė jo į Šv. Petro-Povilo kapines, kurių koplyčioje po maldų ir choro giesmių LB apyl. pirm. Vytautas Jonaitis atsisveikino paskutiniu žodžiu ir paskaitė 2 posmus jo kūrybos.

Jis paliko liūdesy darbščią pen sininkę žmoną Stasę, sūnų Rimą su žmona ir 4 anūkus, dukterį Nijolę su 3 anūkais ir sūnų Šarūną.

Šia proga prisimenamas jo eilėraščių Kelionės galas vienas pos mas:

Mes nueisim, kaip saulė į vakarus, Be vilties kada nors patekėt... Mintyse pralinguos šis gyvenimas, Kaip senelis raukšlėta kaktas. 'aip nueisim, kaip saulė, į vakarus Nusvyruosim, kaip lapas rudens.

Šiais žodžiais užbaigtas jo mirties paminėjimas ir per vietinį lietuvių radijo WEHB pusvalan dį.

S. K. Baly

Pranešame giminėms ir pažįstamiems, kad 1980 m. spalio mėn. 29 d. Montrealyje, Kanadoje, sulaukusi 73 m. amžiaus, iškeliavo amžinybėn mūsų visų mylima

Marija Ramanauskienė — Mikulėnienė

Palaidota 1980 m. spalio mėn. 31 d. Montrelio katalikų kapinėse. Buvo gimusi Lietuvoje. Kanadoje išgyveno 32 metus. Pasiliko dideliame nuliūdimė vyras Silvestras Mikulėnas, sūnus Liudas ir Jonas Ramanauskai, mairios Albina ir Dalė, anūikai: Asta, Donatas, Renata, Gintautas ir Indrė Paskauskienė su vyru Raimundu. Lietuvoje brolis Juozas su šeima.

Gedulingos šv. Mišios už velionės sielą bus atliktos 6 d. 9:30 val. ryte. Visi giminės ir velionės pažįstami kviečiami dalyvauti šv. Mišiose.

Nuliūdę: Vyras, sūnus, mairios ir anūikai.

S. m. lapkričio 9 d. 10 val. ryto Tėvų Marijonų koplyčioje prie Draugo bus atnašaujamos šv. Mišios už LIETUVIŲ AGRONOMŲ SĄJUNGOS Chicagoje mirusius narius:

A. + A.

Julius Grinkevičius	1952m.	Jonas Protėys	1973m.
Balys Spokevičius	1956m.	Juozas Sadūnas	1974m.
Matas Serepka	1957m.	Jonas Bertašius	1975m.
Motiejus Rutka	1958m.	Alfonas Indreika	1976m.
Petras Laužikas	1960m.	Alfonas Murelis	1977m.
Kazimieras Jėčius	1961m.	Juozas Belūnas	1977m.
Prof. Vitas Manelis	1965m.	Aleksandras Gaška	1977m.
Prof. Vincas Katelė	1967m.	Bronius Baras-Barcevičius	1979m.
Dr. Juozas Dauparas	1971m.	Dr. Aleksandras Šestokas	1979m.
Pranas Cečergis	1971m.	Algirdas Rimavičius	1979m.
Povilas Salčius	1971m.	Prof. Kazimieras Alminas	1979m.
Elena Valčiūnienė	1973m.	Vytautas Aglinskas	1979m.
Alfonas Putna	1973m.		

Ir visus kitus agronomus mirusius Sibire, Lietuvoje ir laisvajame pasaulyje.

Maloniai kviečiame visus kolegas-es ir jų šeimas šv. Mišiose dalyvauti.

LIETUVIŲ AGRONOMŲ SĄ-GA CHICAGOJE

Mirus mūsų dėdinei

A. + A.

KOTRYNAI SABALIAUSKIENEI, reiškiamė užuojautą dukterims VALERIJAI ir VIKTORIJAI ir sūnui PRANUI.

KUN. ANTANAS SABALIAUSKAS
VIKTORIJA ORENTIENE

Mielam prieteliui

A. + A.

ALFONSUI GAILIUI mirus,

jo žmonai VERONIKAI, seseriai MARCELEI MACKIENEI ir kitiems giminėms, bei artimiesiems reiškiamė nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

T. ir Z. MISAUSKAI
E. ir J. RUDZINSKAI

Medicinos Doktorė

ALDONA ŠLIŪPAITĖ

ausrininkų Jono ir Liudos Eglės Malinauskaitės Šliūpų dukte, mirė s. m. spalio 28 d. Santa Monica, California, sulaukusi 94 m. amžiaus.

Atsisveikinimas su velione įvyko penktadienį, spalio 31 d. Santa Monica, Pierce Bros. koplyčioje.

Paskutinės apeigos įvyks Čikagoje, Lietuvių Tautinėse kapinėse, lapkričio 8 d., šeštadienį 1 val. p.p. Palaikai bus palaidoti netoli velionės tėvo dr. Jono Šliūpo paminklo. Laidojimo apeigas atliks Lietuvių Ev. Reformatų Bažnyčios superintendentas kun. P. Dilys.

Išleis ramybėje, brangi Aldona. Tavo gyvenimas buvo ilgas, turiningas, reikšmingas įvykiais. Tu visada liki įkvėpimu visiems.

Lieka nuliūdę: sesuo Hypatija Yčienė Žiurienė, jos vaikai Martynas, Hypatija ir Evelina, brolis inž. Vytautas, jo žmona Vanda ir sūnus Kęstutis, pusseserės Aldona, Danutė ir Gražina Šliūpaitės ir kiti giminės.

Giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti šiose laidotuvėse.

A. + A. JONUI KAVALIAUSKUI

mirus, jo žmonai TERESEI, sūnams JONUI ir ARVYDU su šeimoms ir jos sesutei KUNIGUNDAI KODATIENEI su vyru reiškiamė nuoširdžiausią užuojautą.

PETRONELĖ ir MYKOLAS VITKAI
ONA ir PETRAS ŠILAI
LIUCIJA ir VLADAS ŠAPENAI
JUOZAS GRUZDAS
JONA JUODIKIENE
MARIA SIMKIENE
EDVARDAS ZUKAUSKAS

Miami Beach, Florida

A. + A.

JULIJAI STEPONAITIENEI

amžinybėn iškeliavus, jos mielai dukrai Angelei Katelienei ir šeimai, giminėms bei artimiesiems reiškiamė nuoširdžią užuojautą, kartu liūdime ir prašome Dievo, kad pagalbėtų pergyventi tą skaudų įvykį.

PRANĖ IR STASYS PATLABAI

A. + A.

Julijai Malakauskienei - Steponaitienei

mirus, jos dukrai ANGELEI KATELIENEI, sūnui ZIGMUI MALAKAUSKUI, anūkei ANGELEI KATELYTEI-LAWLER, jų šeimoms ir kitiems giminėms nuoširdžiausią užuojautą reiškia

JONAS ir PETRĖ KARDOKAI

A. + A.

SOFIJAI SEDOWSKI mirus,

jos SŪNUMS ir DUKTERIMS, jų ŠEIMOMS ir visiems artimiesiems reiškiamė giliausią užuojautą.

BRIGHTON PARKO LIETUVIŲ
NAMŲ SAVININKŲ DRAUGIJOS
VALDYBA IR NARIAI

Mielam prieteliui

A. + A. JONUI KAVALIAUSKUI

amžinybėn iškeliavus, gilią užuojautą reiškiamė žmonai TERESEI, sūnams JONUI ir ARVYDUI su ŠEIMOMIS ir kartu liūdime.

KRISTINA ir POVILAS LAPENAI

Perskaite Draugą, duokite jį kitiems pasiskaityti.

DRAUGAS, trečiadienis, 1980 m. lapkričio mėn. 5 d.

A. + A. ALFONSUI GAILIUI mirus, jo žmoną Veroniką, dukterį Birutę su šeima, ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

"PLIENO" VYRIJOS ČIKAGOS SKYRIUS

A. + A.

VIKTORIJAI KAZAKEVIČIENEI

iškeliavus amžinybėn, mielą vyrą JUOZĄ, sūnų ALGĮ su SIEMA ir artimuosius širdingai užjaušdami kartu liūdime.

KUBILIAI ir LIZAIČIAI

Baltimore, Md.

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS

2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, ILL. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUODIN

3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. Olympic 2-1003

SKAUTAI

(Atkelta iš 2 psl.)

metų sukakties minėjimas spalio 25-26 d. praėjo įspūdingai. Baliuje ir sukaktuvinėje sueigoje dalyvavo iš Chicago atakridusi LSS vyriausioji skautininkė v.s. Irena Kereienė ir iš Detroito turtininkas Jurgis Jurgutis su būriu skautų.

APLINK MUS

× Atokas — koralų sala. To-kių pavadinimu "Draugo" roma-no konkursui atsiųstas penktas rankraštis, pasirašytas L. Lie-pos slaptyvardžiu.

× A. a. Pauliaus Augiaus, ži-nomo mūsų dailininko - grafiko, mirties 20 metų sukakties mi-nėjimas ruošiamas gruodžio 6 d., 5 val. vakare bus pamaldos Jė-zuitų koplyčioje, o po jų minė-jimas Jaunimo centro kavinėje.

× Juozas Mažeika, šikagis-kis, prasmingai leidžia laisva-laikį, talkindamas "Lietuvos bažnyčių" knygų autoriui. Jis labai stropiai perfotografuoja jam pateiktas nuotraukas, kad jų originalus būtų galima greitai sugrąžinti savininkams. Nei už sugaištą laiką, nei už paaukotą foto medžiagą jis neima atlygi-nimo, tuo būdu dosniai parem-damas knygos išleidimą.

× Lietuvos futbolo klubo 30 metų veiklos paminėjimo va-karienė su šokiais bus lapkričio 29 d., šeštadienį, Hickory Hills Country club, Oak Lawn, Illi-nois. Ta proga baigiamas ruoš-ti didelis sukaustuvinis leidinys, kurį redaguoja Jonas Juška, o spaudos darbą atliks "Draugo" spaustuve.

× Justina Larsen, Dawson, Ill., parėmė mūsų spaudos dar-bus 10 dol. auka. Ačiū.

× Korp. Neo-Lithuania Chi-cagos padalinio šventė įvyks lapkričio 8 d., šeštadienį, šia tvarka: 10 val. ryto pamaldos už mirusius korporantus T. Jė-zuitų koplyčioje. Po pamaldų prie Laisvės paminklo žuvisiems už Lietuvos laisvę pa-gerbimas ir mirusių neo-lithua-nų prisiminimas. 7 val. vak. Liet. Tautiniuose namuose iškil-minga sueiga, vakarienė ir šo-kiai, grojant Neo-Lithuanų or-kestrui. Visi kviečiami dalyvau-ti. Rezervacijos tel. 778-7707 arba 927-2046. (pr.)

× Algirdas Karaitis, "Ginta-ro" vasarvietės savininkas atėjo talkon mūsų sportininkų išvy-kos organizaciniam komitetui. Jis Union Pier lietuvių tarpe su-rinko stambesnę sumą pinigų, drauge pridėdamas ir savo nuo-sirdžią auką. Lėšų teikiama ko-mitetas tikisi, kad ir kitos ko-lonijos panašiu būdu parems šią planuojamą išvyką. (pr.)

× Gen. T. Daukanto jūrų sau-lių kuopos rudeniniame paren-gime, kuris įvyks 5 m. lapkričio 8 d., šeštadienį, šaulių namuose, meninę programą atliks Racine Lietuvių moterų kvartetas, 1980 m. šaudymo varžybų lai-mėtojams bus įteiktos dovanos, veiks baras, svečiai bus vaišina-mi šaltais užkandžiais ir šilta vakariene, šokiais gros smagus A. Stelmoko orkestras. Kvie-čiama visuomenė ir jūriniai sau-liškos veiklos rėmėjai dalyvau-ti. Kvietimai gaunami pas V. Utarą, tel. 847-0664. (pr.)

× Nepriprigintiems — Ne-mokamai klausia patikrinama penktadieniais nuo 10 v. r. iki 4 val. popiet, adr.: 3042 W. 63 St., Chicago, Ill. Tel. 776-3189. Parduodami ir taisomi visų fir-mų klausos aparatai. Baterijos už pusę kainos. Zenith firmos ausiniai aparatai, Robert Stens-land & Associates, 950 Lake St., Oak Park, Ill. Atidara šiek-pirmad., ketvirtad. ir šeštad. Tel. 848-7125. (sk.)

× V Teatro festivalis Padė-kos savaitėje, bilietai Vaznelių prekyboje 2501 W. 71st St., Chi-cago, Ill. 60629, galima užsisa-kyti ir paštu. Kainos: 5 dol., 4 dol., 3 dol. Žymenų banketas — 10 dol. asmeniui. Bilietus patartina įsigyti iš anksto. (pr.)

× Simo Kudirkos laišką, re-miantį Reagano išrinkimą, lap-kričio 3 d. išspausdino "Sun-Times".

× Kazys Mikšys, atvykęs iš Hamiltono į Chicago, užsuko į "Draugą" ir nusipirko naujų lietuviškų knygų už 62 doli-rius.

× Emilija Pakštaitė - Seka-dolskienė praneša, kad Charles P. Kal pasirašytame atsisauki-mame, kuriame pasisakoma prieš valstijos sena' rių Frank Sa-vicką, jos pavardė buvo įtrauk-ta į endorsuojančių sąrašą be jos žinios. Sąrašą surašyta dau-giau kaip 300 lietuvių pavar-džių.

× Biržėnų klubo metinis na-rių susirinkimas šaukiamas lap-kričio 23 d., sekmadienį, 1 val. po pietų Liet. reformų parapi-jos salėje.

× Ona Motiekaitytė, North Glen, Co., atnaujindama prenu-meratų auką 10 dolių. Labai ačiū.

× Dekodami už kalėdines kor-teles, aukų po 5 dol. atsiuntė: Waterburio "Spanda", Anelė Kirvaitytė, Stasys Vaišvila, St. K. A. Norbutaitis, G. P. Damas, Eug. Smilgys, Juozas Kiburas, J. Vilpišauskas, E. Bubnis, M. J. Klygis, Ona Kalinauskienė, kun. Kęstutis Balčys, V. Šeštokas, V. A. Račkauskas. Visiems nuo-sirdžiai dėkojame.

× Inž. K. Pabedinskis, Oak Park, Ill., padėkojo už kortelės ir atsiuntė 10 dolių auką. La-bai ačiū.

× St. Casimir Memorial, Inc., Chicago, Ill., atsiuntė 10 dolių auką. Dėkojame.

× Dr. Stasys K. Baly, Grand Rapids, Mich., mums persiuntė S. Strolienės 10 dol. auką "Drau-gui". Abiem dėkojame.

× Naujausių leidinių "Drau-gė" užsisakė: dr. E. Repšienė, dr. J. A. Valiūnas, G. Staškaus-kas, G. Mitzevičienė, kun. L. Zaremba.

× Lietuvių Opera kviečia jus savo prieteliais dalyvauti tra-diciniam Operos baliuje, kuris įvyks lapkričio 15 d., 7-30 val. vak. Tautinių namų salėje. Savo atsilankymu jūs padėsite su-mažinti "I Lituan" operos pa-statymo išlaidas. Vietas prie stalų prašome užsisakyti pas Operos vicepirm. Jurgį Vidžiū-ną tel. 767-5609. To baltaus metu bus atlikta meninė progra-ma ir laimingųjų bilietų traukia-mas. Daug kas jau sugrąžino bilietų šakneles, bet dar yra, kurie nespėjo tai padaryti, todėl prašome jau dabar pri-sijusti juos Operos adresu, kad visi galėtume dalyvauti laimė-jime ir tuo pačiu suteikti para-mą mūsų Operai. (pr.)

× "Čičinko" operos pastaty-mo reikalams "Dainavos" an-sambliui aukėjo po 100 dolių šie geradariai: Ignas Andrašiū-nas, Vanda ir dr. Ferdinandas Kaunai, Vytautas Orentas, Emi-lija ir Baly Pakštai, Ona ir Liūdas Šimaičiai, Pranciška ir Anatolijus Šluta. Mieliems au-kotojams ansamblio nuosirdi padėka. Operos spektakliai įvyks lapkričio 8 d., 8 val. vakare ir 9 d., 3 val. popiet Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje. (pr.)

× Režisierius Petras Maželis nuo praeito penktadienio yra atvykęs iš Clevelando į Chicago ir intensyviai dirba režisūrinį darbą su "Dainavos" ansambliu ir solistais "Čičinko" operos galutiniam pasirošimui artė-jantiems spektakliams, kurie įvyks lapkričio 8 ir 9 dienomis Marijos aukšt. mokyklos audito-rijoje. Bilietai gaunami ponų Vaznelių prekyboje (Gifts In-ternational). (pr.)

× Bernardas Zukauskas, Al-dona ir Vladas Paškevičius, Jo-nas Sakas ir Stasys Raudkimas aukomis prisidėjo prie spausdi-namos knygos "Valstybininkas politikos keliu" išlaidų padengi-mo. Ačiū visiems. (pr.)

× A. a. Karolio Avizienio at-minimui, paminklo šventinimo proga, aukuoja 100 dol. Tautos Fondui. Žmona (pr.)

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Algimantas Gureckas, JAV LB krašto valdybos igalioti-nis Washington, išsamiai at-sakė Vilko Tarybos pirm. Algui Regiui, kuris yra ir Vilko Lie-tuvos Studijų komisijos sekre-torius, apie Lietuvos sienų nu-statymo klausimą ir santykius su Joint Prussian Council. Tai-pigi jis atsakė ir Stasiui Gydai-niui Lenkijos mūsų užgrobtų žemių klausimu.

× ALRK Federacijos kongre-sas, švenčiant Federacijos 75 metų veiklos sukaktį, įvyko spa-lijo mėn. 17-21 dienomis Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros centre, Detroit. Kongresą raš-tu pasveikino PLB pirm. V. Ka-mantas, o žodžiu — JAV LB pirm. Vytautas Kutkus.

— JAV LB Floridos apygar-dos suvažiuojamas įvyks 1980 m. lapkričio mėn. 6 d. St. Pe-tersburge, kurio metu bus vai-dinama "Uuošvė" į namus, ty-las nebebus.

OKUP. LIETUVOJE

— Vertingų kriauklių kolekci-ją, kaip pranešama "Mokslo ir gyvenimo" 9 nr., agr. Elena Gimbutienė, gyvenanti Kalifor-nijoje, padovanojo Vilniaus uni-versitetui, jo 400 metų suka-kties proga. Visa dovana ko-lekcijs surinkta Atlanto ir Ra-miojo vandenyno pakrantėse. Dovanotą kolekcijs sudaro 801 eksponatas. Čia taip pat yra 13 rūšių retų koralų, keletas rū-šių jūros ežių, 616 rūšių įvai-rių moliuskų, kurie atstovauja 95-ioms šios gyvųjų klasių šei-moms.

CHICAGOJE

GRAZI POPIETĖ

Marijonų bendradarbių drau-gija labai džiaugiasi gražiai pasisiekusia žaidimų popietė la-pkričio 2 d. Laimingieji laimė-ję dovanas buvo: 1) D. Petkus, si-nus, Marquette Parke, 2) Mrs. Carol Lippert, Contryside, Ill., 3) Helen Kodis, Marquette Par-ke, 4) A. Skrabutienė, Brighton Parkas, 5) Jonas Vai-čiukas, Kearney, N. J., 6) A. Skrabutienė ir pridėtinę do-vaną laimėjo Ona Ramanauskie-nė, Livonia, Mich. Gausiai pri-pildytą dovanų pintinę laimėjo Sabina Klatt, Chicago. Toliau gyvenantiems dovanos bus pa-siūstos paštu. Marijonai ir be-dradarbių pirmininkė bei visa valdyba labai dėkoja visiems ir visoms dirbusiems, dovanas au-kojusiems ir kitokia pagalba pri-sidėjusiems prie popietės pa-ruošimo ir pasisiekimo.

CHICAGOS ŽINIOS

800,000 DOL KOVAI SU VEŽIU Chicago universitetas iš ko-vai su vežiu instituto gausna 800,000 dol. tyrimams, kaip ge-riau gydyti sunkius susirgimus.

DU NUSKENDO

Du šikagiečiai: F. C. Weller Jr., 46 m., ir O. J. McGovern, 31 m., nuskeno, kai didelių ban-gų blaškomas jų laivas apsiaver-tė Michigano ežere. Po keleto valandų jie buvo ištraukti, bet nebebuvo įmanoma atgaivinti.

ISSIKELIA ANN LANDERS Plačiai žinoma spaudos atsa-kinėtoja į klausimus Ann Lan-ders iš Chicago išsikelia į Cali-forniją. Nori būti arčiau savo dukters Margo ir jos vyro ak-toriaus Ken. Savo apartamen-tą Ann Landers parduoda už 1.3 mil. dol.

AUTOMOBILIO IŠLAIDOS Automobilio savininko išlai-dos Chicagoje trečią šių metų ketvirtį buvo maždaug 21.2 cen-tai už kiekvieną nuvažiuotą mylią — apie 2 ct. brangiau negu pernai tuo pat laiku. Vi-dutiniškai metams kainuoja 3,180 dol. automobilis, kuriuo važiuojama apie 15,000 mylių per metus.

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

ČERVYNĖS ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyrius

VELINĖS

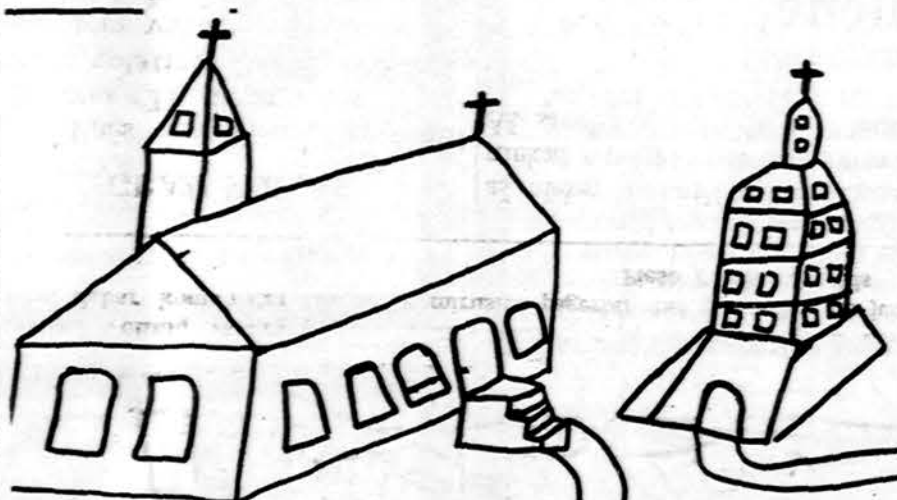
Šiais metais aš lietuviškai ir angliškai atšvenčiau vėlines. Pir-miausia su ateitininkais nuė-jome į kapines, pasimeldėm ir pa-dėjom gėlių prie visų lietuvių ka-pų, kurie ten yra palaidoti. Tai yra lietuviškas paprotys. Lietuvo-jė žmonės eidavo vakare su žva-kutėmis į kapus.

Amerikoje kapus lanko per Memorial Day. Dar prieš Vėli-nes vaikai visokiais baubais apsi-rengia. Aš užsidėjau ilgą juodą drabužį ir išsidėjau visą galvą ir veidą žaliai. Plaukus iškiau į guminę kepurę. Aš baisiai atro-džiau. Su savo drauge ėjom iš namo į namą gauti saldinių. Aš labai daug saldinių gavau, bet aš ne dėl saldainių ėjau, bet dėl smagumo.

Ir lietuviškas ir angliškas at-šventimas man labai patinka.

Lina Kontrimaitė, ("Saulutė")

Los Angeles lit. m.-los mokinė Red. Halloween nėra Vėlinės. Daugiau panašu į "maskaradą".

Seniau Vėlinių vakarą būdavo pilnos bažnyčios besimeldžiančių už miru-sius, dabar komunistai truko ir mirusius pagerbti, bet pastimeisti už juos.

Piesė Paulius Jozaitis

GRAZI SVENTĖ

Vėlinės yra diena prisiminti mirusius. Tą dieną Dievo Moti-nos Nuolatinės Pagalbos parapi-jai turėjo vakare pamaldas. Pir-ma buvo šv. Mišios, po to buvo procesija su kryžium ir gėlem. Aš tarnavau šv. Mišiomis. Kiekvie-nas bažnyčioje turėjo po žvakę. Elektra buvo užgesinta, degė tik žvakutės. Kunigas skaitė, žmo-nės giedojo. Virginija Juodiškaitė kankliavo. Kartais buvo tyła. At-rodė kaip naktis su daugybe žvaigždžių. Kai pamaldos pasibaigė, tai visi giedojo "Lietuva bran-gi." Taip žmonės prisiminė visus mirusius čia ir toli Lietuvoje.

Tauras Bublys,

Clevelando šv. Kazimiero lit. mok. 8 sk.

TRYS BALTO MERGAITĖS

Pasakojo Kušlys. — Kai aš bu-vau kokios 14 metų amžiaus, jo-jau į naktigonę. Atjojau ties vienu gaspadorium (ūkininku), šio jo dukterė sirgo, — susyk pamai-šalia manęs greitai einančias tris baltas mergaites. Mane apėmė baimė, arkliai pradėjo prunksti, o tos mergaitės pasuko į tuos na-mus, kur buvo tas ligonis. Tuoj pradėjo tų namų šunes loti. Kitą rytą parjojęs namo išgirdau, kad jau ta mergaitė praėjusi naktį mi-rus. Aš jį paklausiau: "Kas per viešnis vakar vakare pas jus atė-gė?" Sakė: "Pas mus niekas iš mo-teriškių nebuvo." — "O aš, kai jo-jau su arkliais, tai jėjo į jūsų na-mus trys baltos mergaitės, ir šu-nes tuoj ėmė loti ir staigti." — "Šunes staugė, ale nieko nema-tėm, po to lojimo mergaitė tuoj mirė." (Iš dr. Balio tautosakos archyvo)

JEI BŪČIAU ŠUNIUKAS

Aš būčiau laiminga su kitais žmonėmis. Žmonės mane vedžio-tų visa dieną. Jie labai mylėtų ir

KUO NORĖČIAU BŪTI

Aš norėčiau plaukti dideliu laivu ir keliauti į daugelį vietovių, kad pamatyčiau visokių žmo-nių. Aš labai mėgstu kiekvieną naktį baliuoti (pokyliauti). Aš stengčiaus, kad žmonės praleistų smagiai laiką laive. Aš norėčiau būti laivo pramogų direktorė.

Aldutė Skverekaitė, Hamiltono "Vysk. M. Valan-čiaus" lit. m.-los mokinė. Kanada ("Jaunystės aidai")

VELINIŲ NAKTIS LIETUVOJE

Blykčioja švieselės mažos Tylių kapinių tamsioj, Atsibunda vėlės liudnos Lietuvoj visoj.

Slankioja per visą naktį, Prašo maldų iš žmonių. Kas žvakės galės uždegti? Blaškos vėjiai rudeniu...

Zivilė Tomkutė,

Los Angeles lit. m.-los mokinė ("Saulutė")

KAŽKUR BŪNA IR TAIP

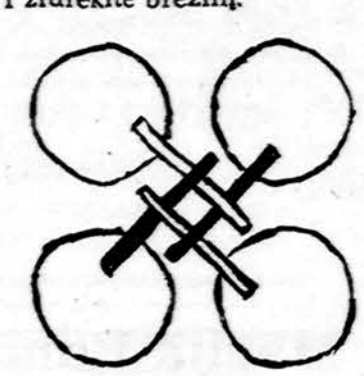
Prieš eidami miegoti sustabdo laikrodžius, kad nediltų laikro-džio dalys.

Kai būna šokiai, šoka be batų, tik kojine apsiavę, kad girdėtų muziką iš gretimų restoranų.

Kai pritrūksta arkliais pašaro, maitina medžio drožlėmis. Užde-da arkliai žalius akinius, kad jie manytų, jog ēda žolę.

GALVOSOKIŲ Nr. 3 ATSAKYMAI

I žiūrėkite brėžinį.

II Vyras nuvyko į miestą ant-radienį. Jis negalėjo eiti ketvirta-dienį ir penktadienį, nes mėsos krautuvė uždaryta. Negalėjo ir šeštadienį, nes gydytojas neder-ba. Aišku, jis iškietė savo čėkį, kurį iš darbovietės gavo ketvirta-dienį, nes grįžo namo su dau-giau pinigų. Sekančią dieną ban-kas buvo atidaras, bet negalėjo gauti mėsos, nes krautuvė buvo uždaryta. Šeštadienį gydytojas ne dirbo. Taigi, tik sekantį antradienį jis galėjo mieste sutvarkyti vi-sus savo reikalus.

III Knyga kainuoja 1,5 dol. IV CCCP yra rusiško alfabeto raidės, reiškia SSSR, arba Socia-listinės Sovietų Sąjungos Respub-likos. Mūsų tautos pavergėjas taip save vadina.

V) 13 — 11; 2) 4 — 13; 3) 11 — 4; 4) 10 — 8; 5) 3 — 10; 6) 15 — 6, 7) 14 — 12; 8) 2 — 7; 9) 6 — 4; 10) 7 — 2; 11) 1 — 4; 12 — 4 — 13; 13) 13 — 1.

GALVOSOKIAI Nr. 6

I

(Žiūrėkite brėžinį) Padėkite ant stalo, kaip parodyta pavyz-dyje, 6 monetas. Tris po 5 cen-tus ir tris po 1 centą. Tas mone-tas reikia perkelti taip, kad kai-rėje pusėje iš eilės gultų 3 mo-netos po 1 centą, o dešinėje pu-sėje 3 monetas po 5 centus. Kilo-ti iš karto po dvi greta gulintias monetas. Nupieškite kaip darė-te. (5 tašk.)

II

Kambaryje gyveno 4 mergai-tės: Monika, Vera, Bronė ir Gu-da. Dvi iš jų yra vienmetės. Mo-nika būtų vyresnė už Bronę, jei-gi ji nebūtų jaunesnė už Guodą. Vera būtų jaunesnė už Bronę, jei-gi ji nebūtų vyresnė už Guodą. Kurios iš jų vienmetės? (10 taš-ky)

IV

(Žiūrėkite brėžinį) Pamėginkite išeiti iš šio labirinto (5 taškai).

V

Kur yra Herkulo stulpai (kolo-nos)? (5 taškai).

